

REGULERING AV FISKET ETTER NORSK VÅRGYTENDE SILD - SAMFISKE OG SAMFØRING AV PELAGISKE FANGSTER

4.1 GENERELT

Fra 1. januar 2015 ble det åpnet for at ett eller begge av fartøyene i et samfiskelag selv kan ta opp den låssatte fangsten og føre den til landingsanlegget (kalt samføring). Bakgrunnen for dette var konklusjonen i arbeidsgrupperapporten datert 14. oktober 2014 om samfiske og samføring av pelagiske fangster. Øvrige forslag til endringer i vilkårene for utøvelse av samfiske i pelagiske fiskeri ble også fulgt opp i forskriftsendringen med virkning fra 1. januar i år. Vi viser til rapporten for fullstendig oversikt over endringene og utøvelsesforskriften kapittel Vb for gjeldende vilkår.

Per 8. mai i år var det påmeldt 26 samfiskelag i fisket etter norsk vårgytende sild. På samme tidspunkt var ikke påmelding til samfiske i øvrige fiskerier kommet i gang. Ingen samfiskelag har så langt benyttet muligheten til å samføre fangsten.

Fiskeridirektoratet og Kystvakten erfarer fortsatt en del kontrollutfordringer knyttet til utøvelsen av samfiske for låssetting.

4.2 KRAV TIL OPPANKRING AV LÅSSATTE FANGSTER

Norges Fiskarlag har i brev av 26. januar d.å. fremsatt forslag om å fjerne kravet til at den låssatte fangsten skal oppankres/festes i land før den kan overføres til føringsfartøyet (inkl. samføring). Dette fordi det i enkelte tilfeller kan være uhensiktsmessig å slepe en låssettingspose til land for oppankring, da det hender at det er føringsbåt i området samtidig som fangsten er overført til låssettingsposen, og en unngår ekstra operasjoner rundt oppankring/festing av låssettingsposen i land.

Fiskeridirektoratet har kommet til at vi kan støtte forslaget. Kravet til oppankring/festing av låset til land er begrunnet i kontrollhensyn. Fiskeridirektøren finner at dagens rapporteringskravene som pålegger fiske- og føringsfartøy å rapportere låssetting og opptak av låssatte fangster både til Fiskeridirektoratet og Norges Sildesalgslag gir kontrollmyndighetene tilstrekkelig informasjon til å kunne gjennomføre kontroll av lås om ønskelig.

Fiskeridirektøren foreslår derfor at kravet til oppankring og festing av lås til land fjernes som vilkår for opptak av samfisket og låssatte fangster i alle pelagiske fiskeri.

4.3 SAMFISKE OG LANDNOTFISKE

Norges Fiskarlag har i brev av 26. januar videre påpekt utfordringer knyttet til samfiske ved bruk av landnot og kravet til låssetting før fangsten kan overføres til føringsfartøy. De viser her til at landnotfiske har lange tradisjoner og at det alltid har blitt utøvd slik at innmelding i landnotstenget til salgslagene foretas med basis i estimert fiskemengde i stenget. Fangsten er senere gjenstand for levering direkte fra stenget, ofte i kombinasjon med bruk av orkastnot/avkastnot. Norges Fiskarlag ber derfor om at myndighetene ikke setter krav om at fangst tatt med landnot må overføres i låssettingspose før innmelding. Grunnlaget for alt salg av fangst skjer i tilknytning til innmelding av fangsten til salgslaget. Krav om at fangsten skal overføres til låssettingspose må derfor først finne sted i forbindelse med opptak og leveranse. Dette samsvarer med årelang praksis i landnotfiske, dette bl.a. for å unngå at fangsten utsettes for fysiske påkjenninger gjennom overføringen fra landnot til låssettingsposen (reduisert overlevelsessevne).

Fiskeridirektoratet viser til at det i dag ikke er satt vilkår for utøvelse av fiske med landnot, men at deling av fangst i kraft av samfiskeordningen setter vilkår for gjennomføringen av samfiske for fartøy som driver landnotfiske. Dette er i hovedsak fartøy tilhørende åpen gruppe i fisket etter norsk vårgytende sild.

Norges Fiskarlag uttaler at landnotfiske utøves av enkelte fartøy og at dette er en fangstform med lange tradisjoner. Fiskeridirektoratet har imidlertid registrert en kraftig økning i interesse og deltakelse i landnotfiske etter norsk vårgytende sild. I 2009 deltok 21 fartøy i åpen gruppe, mens i 2014 er antallet økt til 62 fartøy. Denne økningen har skjedd i takt med at silden igjen har trukket nær kysten i Troms og Nordland, samtidig med at avsetningen på 2 000 tonn til fiske i åpen gruppe med landnot og garn er holdt stabilt. I samme periode ser vi også en økning i antall påmeldte samfiskelag i fisket etter norsk vårgytende sild, fra 24 i 2009 til 76 samfiskelag i 2014. I 2014 bestod 23 av samfiskelagene av fartøy tilhørende åpen gruppe i fisket etter norsk vårgytende sild.

Utøvelsen av landnotfiske har medført økende kontrollutfordringer for Fiskeridirektoratet og Kystvakten, særlig i fisket som foregår i Troms og Nordland. Dette knytter seg både til uregistrert neddreping av fisk satt i langnotsteng og uklarheter rundt hvem fisken i stenget tilhører, samt hvilken rolle de enkelte fartøyene har i gjennomføringen av fisket. Uregistrert neddreping knytter seg blant annet til beregning av mengden fisk som settes i steng og antall avkast som gjøres inne i stenget. Fiskeridirektoratet har selv observert at fartøy har måttet dumpe sild fra orkast-/avkastnoten fordi det var mer fisk i stenget enn fartøyene hadde beregnet og dette førte til at det ved opptak til føringsfartøyet direkte fra noten, var føringsfartøyet full før hele fangsten i noten var tatt opp. Dette er ikke forhold som næringen eller bestanden er tjent med.

To fartøy som begge tilhører åpen gruppe i fisket etter norsk vårgytende sild har adgang å drive samfiske. Dette gir fartøyene adgang til å dele fangsten. Rapporter om hvordan landnotfiske gjennomføres i dag og hvordan fartøyene deler fangsten, viser at det er vanskelig å kontrollere hvem som er ansvarlig for fisken som står i stenget og hvilke fartøy som kan avskrive fangsten på seg. Flere fartøy enn de som er tilhørende samfiskelaget går også inn i stenget og gjøre avkast, noe som bidrar til ytterligere pulverisering av ansvaret i de tilfellene der det går galt og fisken i stenget drepes ned.

Vi viser til slutt til at kravet om låssetting i forbindelse med samfiske, er opprettholdt etter ønske fra Norges Fiskarlag. Vi opplever imidlertid at samme vilkår utfordres av fiskarlaget av hensyn til praktisk gjennomføring av fisket.

Som en følge av dette vil Fiskeridirektøren ta initiativ til et brev til næringsorganisasjonene hvor det vil bli bedt om videre avklaring av spørsmålene knyttet til utøvelsen av landnotfiske og samfiske for låssetting.

På bakgrunn av tilbakemeldingen fra næringen vil Fiskeridirektøren ta stilling til problemstillingen spilt inn av Norges Fiskarlag i brev av 26. januar d.å.